

Ferdinando Frega – Nando the Scribe

THE BALANCE SHEET

The numbers speak
for themselves.

EFNAHAGSREIKNINGUR GILLETTE

Frægasti efnahagsreikningurinn er efnahagsreikningur ríkisins, knúinn áfram af einni þráhyggju: að halda kastljósinu föstu á sama punkti – veiku svæðunum.

Ríkisskuldirnar eru alltaf á ráspól, eins og sjúklingur sem á að lifa að eilífu. Þær deyja aldrei. Þær eru dæmdar til eilífðar.

Í hvert sinn sem fólk segir: „Við erum í vanda,“ fylgir sama ákallið: nú er kominn tími til að allir skipti um gír, vinni meira, verði ábyrgari. Svona getum við ekki haldið áfram. Skyldusetningin er alltaf sú sama: við verðum að taka okkur saman í andlitinu.

Þetta hljómar eins og sameiginleg ábyrgðaraðgerð heillar þjóðar. Samt dofna áhrifin á fáeinum mínútum, eins og þetta kæmi okkur ekkert við.

Og samt bergmálar orðið allt í kringum okkur og ber með sér þunga einhvers sem aðrir eiga víst að hafa valdið, á meðan við sitjum áfram sem áhorfendur inni í veruleika þar sem við getum skipt um rás hvenær sem við viljum.

Svo eru það efnahagsreikningar samtaka og stofnana: opinberra stofnana, félaga, fyrirtækja. Tilgangurinn getur verið ólíkur, en lokaspurningin er óbreytt:

Stóðum við okkur vel, eða hefðum við getað gert meira?

Sjaldan leggur sannur stjórnandi fram efnahagsreikning sem dregur tapið fram í skýrum smáatriðum og eignar hverjum og einum sína ábyrgð. Þegar svörin vantar verða ytri þættir skýringin, eins og sökudólgurinn væri einhver dularfullur mótvindur sem enginn átti von á og enginn getur borið kennsl á.

Og loks er það efnahagsreikningur fjölskyldunnar.

Svo einn daginn ferðu að telja þín eigin ár. Dánartilkynningarnar minna þig á að fólk deyr og að aldurinn er ekkert annað en dagsetning sem sett er einhvers staðar

inni í ævinni.

Þá kemur að þínum eigin efnahagsreikningi.

Þeim þar sem þú einn berð ábyrgð á því hvernig þú varðir tíma þínum – og aðeins þú veist í raun hver ávöxtunin af þeirri fjárfestingu varð.

Án þess að hætta mér út í sálfræði eða heimspeki – ég er hvorki læknir né prófessor – langar mig að deila með þér nýjasta efnahagsreikningnum mínum:

Efnahagsreikningur minn sem rithöfundar

Tölurnar tala sínu máli. Engra athugasemda er þörf.

Og svo er það fólkið.

Lesendur sem koma af sjálfu sér, hver á eftir öðrum, án auglýsinga, án herferða, án áætlana.

Hvað hefði verið hægt að gera meira?

Líklega ekkert.

Ekki vegna þess að ferðalaginu sé lokið, heldur vegna þess að allt gerðist af sjálfu sér.

Og þegar náttúran skapar, varðveitir heimurinn.

Ferdinando